

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐOÀN THỊ THÙY LINH

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN TRỊ RỦI RO
LÃI SUẤT TẠI NGÂN HÀNG TMCP CÔNG THƯƠNG
VIỆT NAM - CHI NHÁNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
Chuyên ngành: QUẢN TRỊ KINH DOANH

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐOÀN THỊ THÙY LINH

**HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN TRỊ RỦI RO
LÃI SUẤT TẠI NGÂN HÀNG TMCP CÔNG THƯƠNG
VIỆT NAM - CHI NHÁNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản trị kinh doanh

Mã số: 60.34.01.02

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN ĐỨC LỢI

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Các số liệu trong luận văn được trích dẫn từ nguồn gốc rõ ràng, trung thực với số liệu thực tế của ***“Hoàn thiện công tác quản trị rủi ro lãi suất tại ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam - Chi nhánh Thái Nguyên”***.

Tác giả luận văn

Đoàn Thị Thùy Linh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình nghiên cứu và thực hiện Đề tài “*Hoàn thiện công tác quản trị rủi ro lãi suất tại ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam - Chi nhánh Thái Nguyên*” tôi nhận được sự giúp đỡ, chỉ bảo nhiệt tình cũng như các ý kiến nhận xét, góp ý quý báu của nhiều đơn vị và cá nhân.

Lời đầu tiên, tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn trân trọng tới Ban Giám hiệu, các thầy, cô giáo của Trường Đại học kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, là những người đã tạo điều kiện, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và trau dồi kiến thức. Đặc biệt, tôi xin trân trọng cảm ơn **TS. Trần Đức Lợi** - Người đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo tôi trong quá trình nghiên cứu và thực hiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo, các đồng nghiệp tại Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam - Chi nhánh Thái Nguyên đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi trong quá trình điều tra, thu thập số liệu để nghiên cứu luận văn.

Ngoài ra, với tấm lòng chân thành, tôi cảm ơn tới bạn bè và đồng nghiệp đã có sự động viên kịp thời và tạo điều kiện về thời gian và tinh thần để tôi có động lực hoàn thành luận văn của mình.

Thái Nguyên, ngày 28 tháng 11 năm 2016

Tác giả luận văn

Đoàn Thị Thùy Linh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN TRỊ RỦI RO LÃI SUẤT TRONG HOẠT ĐỘNG KINH DOANH NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	4
1.1. Rủi ro lãi suất	4
1.1.1. Khái niệm	4
1.1.2. Nguyên nhân của rủi ro lãi suất	4
1.1.3. Phân loại rủi ro lãi suất	6
1.1.4. Những tác động của rủi ro lãi suất đến hoạt động kinh doanh của Ngân hàng	6
1.2. Quản trị rủi ro tại Ngân hàng thương mại	7
1.3. Quản trị rủi ro lãi suất của Ngân hàng thương mại	8
1.3.1. Khái niệm quản trị rủi ro lãi suất	8
1.3.2. Sự cần thiết quản trị rủi ro lãi suất	9
1.3.3. Nội dung của quản trị rủi ro lãi suất	10
1.3.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản trị rủi ro lãi suất	15
1.4. Cơ sở thực tiễn về quản trị rủi ro lãi suất trong hoạt động kinh doanh của Ngân hàng thương mại	19

1.4.1. Chủ trương đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước.....	19
1.4.2. Kinh nghiệm quản trị rủi ro lãi suất tại các Ngân hàng thương mại một số nước trên thế giới và trong nước	20
1.4.3. Bài học kinh nghiệm về công tác quản trị rủi ro lãi suất có thể áp dụng đối với Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên	24
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	26
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	26
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	26
2.2.2. Phương pháp xử lý, tổng hợp số liệu.....	29
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	30
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	30
2.3.1. Chỉ tiêu đánh giá kết quả hoạt động kinh doanh	31
2.3.2. Chỉ tiêu đánh giá rủi ro lãi suất.....	31
2.3.3. Chỉ tiêu phản ánh nội dung trong quản trị rủi ro lãi suất của Ngân hàng.....	32
Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN TRỊ RỦI RO LÃI SUẤT TẠI NGÂN HÀNG TMCP CÔNG THƯƠNG VIỆT NAM CHI NHÁNH THÁI NGUYÊN	35
3.1. Giới thiệu chung về Ngân hàng TMCP Công Thương Việt Nam Chi nhánh Thái nguyên.....	35
3.1.1. Sự hình thành và phát triển của Ngân hàng TMCP Công thương Chi nhánh Thái Nguyên.....	35
3.1.2. Cơ cấu tổ chức của Ngân hàng TMCP Công Thương Việt Nam - Chi nhánh Thái Nguyên.....	36
3.1.3. Tình hình hoạt động kinh doanh của Chi nhánh.....	41
3.2. Thực trạng về quản trị rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	50
3.2.1. Tình hình biến động tài sản nhạy cảm với lãi suất	50

3.2.2. Tình hình biến động nguồn vốn nhạy cảm với lãi suất tại Vietinbank.....	51
3.2.3. Phân tích rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	54
3.2.4. Phân tích thay đổi trong thu nhập từ lãi khi lãi suất biến động.....	57
3.2.5. Công tác quản trị rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	64
3.2.6. Các yếu tố ảnh hưởng tới công tác quản trị rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái nguyên.....	78
3.3. Đánh giá chung về công tác quản trị rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái nguyên.....	81
3.3.1. Những kết quả đạt được	81
3.3.2. Những hạn chế và nguyên nhân	82
Chương 4. GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN TRỊ RỦI RO LÃI SUẤT TẠI NGÂN HÀNG TMCP CÔNG THƯƠNG VIỆT NAM CHI NHÁNH THÁI NGUYÊN.....	86
4.1. Định hướng phát triển của hệ thống Ngân hàng Việt Nam đến năm 2020.....	86
4.2. Định hướng hoạt động của Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên và yêu cầu đặt ra đối với quản trị rủi ro lãi suất ở Chi nhánh	89
4.2.1. Định hướng hoạt động của Vietinbank.....	89
4.2.2. Yêu cầu đặt ra với công tác quản trị rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên	89
4.3. Giải pháp hoàn thiện công tác quản trị rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	91
4.3.1. Giải pháp về công tác tổ chức quản trị rủi ro lãi suất.....	91
4.3.2. Giải pháp về công tác nhận diện rủi ro lãi suất.....	92
4.3.3. Giải pháp về công tác đo lường rủi ro lãi suất	94
4.3.4. Giải pháp về công tác tài trợ rủi ro lãi suất	95
4.4. Điều kiện thực hiện giải pháp	97
4.4.1. Đối với Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	97

4.4.2. Đối với Ngân hàng nhà nước Việt Nam	99
4.4.3. Đối với nhà nước	99
KẾT LUẬN	101
TÀI LIỆU THAM KHẢO	103
PHỤ LỤC	104

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

GTCG	: Giấy tờ có giá
KHDN	: Khách hàng doanh nghiệp
LSCĐ	: Lãi suất cố định
NCLS	: Nhạy cảm lãi suất
NHCT	: Ngân hàng công thương
NHNN	: Ngân hàng nông nghiệp
NHTMCP	: Ngân hàng thương mại cổ phần
SPDV	: Sản phẩm dịch vụ
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
TCKT	: Tổ chức kinh tế
TG	: Tiền gửi
TMCP	: Thương mại cổ phần
TP	: Thành phố
TSCĐ	: Tài sản cố định

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Nội dung câu hỏi phỏng vấn dự kiến.....	27
Bảng 3.1.	Thực trạng lợi nhuận và tốc độ tăng lợi nhuận của Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	41
Bảng 3.2.	Tổng kết tài sản của Chi nhánh qua 3 năm 2013 - 2015 .	43
Bảng 3.3.	Tình hình huy động vốn qua 3 năm 2013 - 2015	45
Bảng 3.4.	Cơ cấu nguồn vốn của Ngân hàng qua 3 năm 2013 - 2015	49
Bảng 3.5.	Tài sản nhạy cảm lãi suất qua 3 năm 2013 - 2015	51
Bảng 3.6.	Tình hình biến động nguồn vốn nhạy cảm với lãi suất của Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	52
Bảng 3.7.	Ảnh hưởng của sự thay đổi lãi suất đến thu nhập ròng ...	54
Bảng 3.8.	Phân tích trạng thái nhạy cảm lãi suất của Chi nhánh qua 3 năm 2013-2015	55
Bảng 3.9.	Chi phí trả lãi của Chi nhánh qua 3 năm theo lãi suất.....	57
Bảng 3.10.	Thu từ lãi của Chi nhánh qua 3 năm theo lãi suất	58
Bảng 3.11.	Thu nhập lãi thuần của Chi nhánh qua 3 năm	59
Bảng 3.12.	Phân tích tài sản - nguồn vốn theo khoản mục nhạy cảm lãi suất.....	60
Bảng 3.13.	Phân tích tài sản - nguồn vốn theo khoản mục nhạy cảm lãi suất tăng 1%.....	61
Bảng 3.14.	Phân tích tài sản - nguồn vốn theo khoản mục nhạy cảm lãi suất không cùng mức độ.....	63
Bảng 3.15.	Thực trạng về công tác tổ chức quản trị rủi ro lãi suất tại Vietinbank Chi nhánh Thái Nguyên.....	65
Bảng 3.16.	Kết quả đo lường thang đo Likert Scale đo lường kết quả nghiên cứu: Tổ chức quản trị rủi ro lãi suất	67